

Raad voor de rechtshandhaving

JAARPLAN 2019

Hoofdstuk 1. Jaarplan

Onder verwijzing naar artikel 36 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving legt de Raad het jaarplan 2019 voor.

De Raad maakt de keuze voor de inspecties vanuit het maatschappelijk belang en het belang van een goed functionerende rechtshandhaving in de landen.

1.1 Onderzoeken

De Raad dient conform art.33 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving jaarlijks de Staat van de rechtshandhaving aan te bieden aan de ministers, respectievelijk de Staten en de Tweede Kamer. Op basis van de inspecties die de Raad de afgelopen jaren heeft uitgevoerd, wordt het in toenemende mate mogelijk om breder en diepgaander oordeel te formuleren over de staat van de rechtshandhaving in de betrokken landen.

1.1.1 Staat van de rechtshandhaving

- **Staat van de rechtshandhaving Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland;**

De Raad brengt elk jaar een Staat van de rechtshandhaving uit. In de loop van de jaren heeft de Raad een steeds meer omvattend beeld van de rechtshandhaving in de landen en in het Koninkrijk gekregen. De Staat voor de rechtshandhaving neemt daardoor een steeds belangrijker plaats in binnen de werkzaamheden. In 2019 zullen de knelpunten bij de organisaties die deel uitmaken van de justitiële keten kenbaar gemaakt worden.

1.1.2 Gezamenlijke Onderzoeken

Onderstaande thema's worden door de secretariaten van Curaçao, Sint Maarten en de Caribisch Nederland gezamenlijk uitgevoerd:

- **Aanpak bestrijding drugscriminaliteit;**

Bij de voorbereiding van het jaarplan heeft de Raad uit diverse hoeken vernomen dat er behoefte is om de aanpak en bestrijding van drugscriminaliteit in kaart te brengen.

De Rijkswet openbare ministeries van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba benoemt de samenwerking in de bestrijding van drugshandel.

Drugshandel wordt genoemd als een van de vormen van grensoverschrijdende criminaliteit. De bestrijding daarvan vergt samenwerking tussen de landen en samenwerking tussen de organisaties op zowel landelijk als interlandelijk niveau. In dat kader zal de Raad een onderzoek verrichten naar de aanpak en de bestrijding van drugscriminaliteit.

- **Aanpak van mensenhandel en mensensmokkel;**

De Raad heeft in het verleden in verschillende onderzoeken geconstateerd dat mensenrechten worden geschonden door het plegen van de strafbare feiten van mensenhandel en mensensmokkel. Daarnaast zijn er internationale verplichtingen om mensenhandel- en smokkel te bestrijden en daarover te rapporteren. Deze verplichtingen gelden voor alle landen in het Koninkrijk. In dat kader zal de Raad een onderzoek verrichten naar de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel.

- **Monitoring CPT-aanbevelingen**

In 2016, 2017 en 2018 heeft de Raad op verzoek van de Ministers van Justitie van het Koninkrijk (JVO) en in verband met de monitoring van de CPT-aanbevelingen, inspecties verricht naar het detentiewezen. Bij de inspecties zijn onder meer aanbevelingen van de CPT betrokken. De onderzoeken gingen uit van een zestal deelonderwerpen, te weten: *rechtspositie, omgang met gedetineerden, interne veiligheid, maatschappijbeveiliging, maatschappelijke re-integratie en personeel & organisatie.*

In 2019 zal de Raad de opvolging van de door de Raad en CPT geformuleerde aanbevelingen monitoren. Deze monitoring kan plaatsvinden in de vorm van een review onderzoek.

1.1.3 Gezamenlijk Onderzoek Caribisch Nederland en Sint Maarten

Voor wat betreft **Caribisch Nederland en Sint Maarten** zal het volgende onderzoek worden verricht:

- **Aanpak van huiselijk geweld;**

De Procureur-generaal van Curaçao, van Sint-Maarten, en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba heeft in juli 2017 de aanwijzing relationeel geweld, waaronder ook huiselijk geweld valt, uitgebracht. In de aanwijzing is als doel opgenomen dat er uniformiteit ontstaat en een effectiever en efficiënter optreden van politie en OM in reactie op relationeel geweld. In maart 2018 kwamen delegaties uit Aruba, Bonaire, Curaçao, Nederland, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten voor de conferentie 'No Mas, No More', over de aanpak van huiselijk geweld in het Koninkrijk bijeen. Het was voor het eerst dat alle (ei-)landen van het Koninkrijk bij elkaar kwamen om het onderwerp te bespreken en het doel was om de aanpak van huiselijk geweld te versterken. In dat kader verricht de Raad een onderzoek naar de aanpak van huiselijk geweld in Sint Maarten/ Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

1.1.4 Onderzoeken Caribisch Nederland

Voor wat betreft **Caribisch Nederland** zullen de volgende onderzoeken worden verricht:

- **Nulmeting JICN (monitoring CPT);**

In het jaarplan 2018 is aangekondigd dat in 2018, nadat de JICN de nieuwbouw heeft betrokken, een 0-meting zal worden uitgevoerd. De verhuizing heeft vertraging opgelopen en de verwachting is dat dit zal plaatsvinden in het laatste kwartaal in 2018. De Raad zal daarom in 2019 de 0-meting kunnen verrichten.

- **Handhaving natuur-, natuurbeschermings- en milieuwetgeving**

De natuur is een van de belangrijkste 'selling points' van de drie openbare lichamen. Daarnaast strekt de EEZ van Caribisch Nederland zich ver buiten de 12-mijls zone uit. Behoud van die natuur, en dus mede adequate wet- en regelgeving en een passende handhaving daarvan, zijn daarom van groot belang. Onder meer de

openbare lichamen, de natuurorganisaties, de Kustwacht en het KPCN hebben hierin taken en verantwoordelijkheden. In het onderzoek van de Raad naar de bijdrage die buitengewone agenten van politie leveren aan de rechtshandhaving, kwam de handhaving van natuurwetgeving zijdelings aan de orde. Er lijkt sprake van ontoereikende wet- en regelgeving, onvoldoende afspraken tussen en afbakening van taken en verantwoordelijkheden van betrokken (handhavings)diensten, en op onderdelen van het geheel ontbreken van handhaving.

Daarnaast zullen de volgende vier review-onderzoeken worden uitgevoerd:

- **Corruptiebestrijding;**
- **Integriteitsbeleid;**
- **Jeugdreclassering;**
- **Aangifteproces;**

1.1.5 Onderzoeken Curaçao

Voor wat betreft **Curaçao** zullen de volgende onderzoeken worden verricht:

- **Zicht op Zaken;**

Het is van belang dat de selectie en de voortgangs- en de kwaliteitsbewaking van onderzoeken inzichtelijk zijn. Het proces vanaf het moment van aangifte tot het nemen van het afdoeningsbesluit door het OM wordt beschreven en getoetst.

- **Ondersteuningsprocessen bij opsporing;**

De kwaliteit van de ondersteuningsprocessen bij opsporing bepalen in grote mate de kwaliteit van de opsporing zelf. Immers de inzet van een opsporingsmiddel is in grote mate afhankelijk van de beschikbaarheid en de kwaliteit ervan. In dit onderzoek gaat de Raad na of de ondersteuningsprocessen voldoen aan de gestelde normen. Voor zover nodig zal de Raad aanbevelingen doen om de kwaliteit van de ondersteuningsprocessen te verbeteren.

- **Review Atrako;**

De Raad heeft eerder een onderzoek verricht naar de aanpak van atrako's. De Raad verricht dit jaar een review-onderzoek om vast te stellen in hoeverre de aanbevelingen zijn opgevolgd. Eventueel zal de Raad nieuwe aanbevelingen doen ter verbetering van de aanpak.

- **Aanpak Gangs**

Dit onderzoek stond gepland voor 2018. Om budgettaire reden zal dit onderzoek in 2019 worden uitgevoerd.

1.1.6 Onderzoeken Sint Maarten

Voor wat betreft **Sint Maarten** zullen de volgende onderzoeken worden verricht:

- **Infrastructuur integrale veiligheid;**

Dit onderzoek stond aanvankelijk gepland voor 2018. Vanwege de gevolgen voor de infrastructuur door de passage van de orkanen Irma en Maria in 2017 zal dit onderzoek eerst (op z'n vroegst in 2019) plaatsvinden.

- **Doorlooptijden;**

Dit onderzoek stond gepland voor 2018, waarbij werd opgemerkt dat verwacht werd dat gezien de omvang van dit onderzoek, de duur van dit onderzoek het kalenderjaar 2018 zou overstijgen. Dit onderzoek in het laatste kwartaal 2018 aanvangen en zal worden voortgezet in 2019.

Daarnaast zullen de volgende vier review-onderzoeken worden uitgevoerd:

- **Reviews detentiewezen deelrapporten I, II en III (2016;2017; monitoring CPT);**
- **Review opsporings- en vervolgingsbeleid Openbaar Ministerie (2015);**

1.2 Uitvoering werkplan/gewijzigde omstandigheden

De inspecties, zoals vermeld in dit jaarplan, worden in principe in 2019 uitgevoerd. Als gevolg van onvoorziene of gewijzigde omstandigheden is bij de uitvoering van de onderzoeken voornoemd niet uitgesloten dat deze tegen het licht van de dan geldende relevantie in een later stadium worden verricht. In het geval een dergelijke omstandigheid zich voordoet, zal de Raad zich richten tot de Minister van Justitie (en Veiligheid) van het betreffende land.

1.3 Monitoring aanbevelingen

De Raad heeft de afgelopen jaren een aantal inspecties uitgevoerd naar de kwaliteit van (onderdelen) van de taakuitvoering door de organisaties binnen de justitiële keten. De rapportages bevatten een groot aantal bevindingen, conclusies en aanbevelingen. Hiermee heeft de Raad beoogd een bijdrage te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering. Het is evident dat de betrokken organisaties niet alle aanbevelingen hebben kunnen implementeren. De secretariaten van Sint Maarten en Caribisch Nederland inventariseren komend jaar wat de stand van zaken is met betrekking tot de eerder gedane aanbevelingen. De resultaten van deze inventarisatie kunnen aanleiding vormen om een review onderzoek te verrichten dan wel de betrokken minister te informeren over deze resultaten.

1.4 Bevordering van deskundigheid

De Raad werkt systematisch aan de verdere verbetering van de kwaliteit. De Raad hanteert als uitgangspunt dat de interne deskundigheid constant wordt bevorderd, waar nodig met multidisciplinaire deskundigheid. In 2019 versterkt de Raad de kwaliteit en deskundigheid door het verder inrichten van de organisatie alsmede het invullen van specialisaties en kennis binnen de secretariaten. Om de eenheid van opvatting over de (uitvoering) van de taken binnen de secretariaten van de Raad te bevorderen, worden regelmatig gezamenlijke trainingen gevolgd.

Hoofdstuk 2. Begroting

2.1 Algemeen en uitgangspunten

De Rijkswet Raad voor rechtshandhaving regelt de instelling, taken en bevoegdheden van de Raad voor de rechtshandhaving van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving). Hoofdstuk 6 regelt de bekostiging en het beheer van de Raad.

Artikel 35:

- 1. De kosten van de Raad worden vergoed uit een door de landen beschikbaar te stellen bijdrage,*
- 2. Onze Ministers bepalen de omvang van de in totaal aan de Raad te vergoeden kosten,*
- 3. Elke van de landen draagt de kosten die het secretariaat specifiek voor inspectie en advies in het betrokken land maakt,*
- 4. Onze Ministers verdelen de kosten voor algemene ondersteuning van de Raad.*

Met onze Ministers wordt bedoeld de Ministers van Justitie van Curaçao, van Sint Maarten en de Minister van Veiligheid & Justitie van Nederland. Deze begroting betreft de begroting van de Raad voor de rechtshandhaving van de drie entiteiten Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

2.2 Organisatieschema

